

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3 טל. 03-243386. תאריך: 136 • מען מברקי: "עוקמפרם" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך מישנה יופי יואי • עורך-בנות: יופי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישי ראלי • צלמי-מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סימון • מחלקת המודעות: רפי זכרונן • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב"הרפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בני אביגדור • הפצה "גד" בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה "כספי" בע"מ.

להגן הרברים:
לח"כ יצחק ברמן, יו"ר ועדת-הכנסת, שלום רב.
כאשר ועדת-הכנסת דנה, בין השאר, ברעיונותיו של שריהמישפטים, שמואל תמיר, לצימצום החסינות של חברי-הכנסת, עלי להביא לפניך, כמזון למחשבה, את הפרשה הבאה.

קרא קרי

לא פעם, כאשר אני מסייר בשטחים המוזקים — הן כחבר-הכנסת, הן כעורך-השבועון — אני שואל את עצמי שאלה: איך הייתי נוהג אני, אילו הייתי משרת במילואים, הויתתי מוצב שם?

חייל צריך למלא פקודות. על כך מבוטח סת כל המערכת הצבאית. אך מה מתחולל בלבו של אדם הנקרא במשך ימים, שבר עות וחודשים למלא תפקיד שהוא לזרא לו?

הזכות להגן על המולדת היא מקור ל-גאווה. אך מה צריך להרגיש אדם הנקרא למלא תפקיד של שוטר במישטר קלורניאלי, שעצם נוכחותו בעיר כבושה או בכפר כבוש מעוררת סלידה ושינאה בקרב התושבים?

הזכות להגן על המולדת היא מקור ל-גאווה. אך מה צריך להרגיש אדם הנקרא למלא תפקיד של שוטר במישטר קלורניאלי, שעצם נוכחותו בעיר כבושה או בכפר כבוש מעוררת סלידה ושינאה בקרב התושבים?

הזכות להגן על המולדת היא מקור ל-גאווה. אך מה צריך להרגיש אדם הנקרא למלא תפקיד של שוטר במישטר קלורניאלי, שעצם נוכחותו בעיר כבושה או בכפר כבוש מעוררת סלידה ושינאה בקרב התושבים?

"אסור

לשתוק!"

על אשר התרחש בליבו של איש מילואים אחד הוא סיפר במכתב למערכת, שפורסם מעל עמודי העולם הזה (2125) לפני יותר משנה.

השבוע היו למיכתב זה תוצאות בלתי צפויות. כדאי לצטט, בהקשר לכך, מיכתב ש"כתבתי היום, בתפקידי כחבר-הכנסת, לי יושב-ראש ועדת-הכנסת, ח"כ יצחק ברמן, כי יש לעניין השלכות מרחיקות-לכת על עצם מותה המיטטר בארץ. העתק המיכתב שלחתי לח"כ דויד גלאס, יו"ר ועדת החוקה-החקיקה-מישפט.

על מעשינו בשטחים. בעוד שם נערכים מעצרים, עצורים מוכים ומושפלים, הוש"בים הסרייזוכיות נשלטים בידי מושלים קפריסיים, מג"ב משתולל, ההתנחלות נמשכת — מתעסקים אצלנו בפרשנות לפירושים המנוכחים של בגין ודיין להחליט טת 242, או חותמים על עצומות, שלום עכשיו.

"קשה לעכל אולי שגם בשעה שנמשך ומעמיק הדיכוי הישראלי בשטחים הכבד שים, מדברים כאן על הסיכון המוחץ לי שלום, שאולי עוד יחזור. ערב תחילה השנה ה-12 לכיבוש הישראלי הגיע הזמן לנפץ את קשרי-השיקפה וההסכמה מקיר אל קיר, שעל פיו תהיה נסיגה רק אחרי שיחתם חוזה-השלום. הגיע הזמן שנת נער מאשליית מתוקות, שנוכל בתנאים אלה לנהל אי-פעם משאומתן עם הפלסטינים על עתידם.

"דווקא עכשיו, כשהמשלה מנסה לצמצם את המשתתפים במשאומתן ולעשות הכל כדי להגיע להסדר נפרד עם אל סדאת, אסור לשתוק ולעצום עיניים מול הוועות שאנו כמו ידנינו עושים בגדה. עכשיו הוא הזמן לקרוא למסיגה מכל הי שטחים ביכלל, ומהגדה המערבית בפרט, ללא תנאי ובל קשר לחוזה-שלום. עכשיו הזמן לקרוע את צווי-הקריאה ולסרב לי שרת בשטחים הכבושים. השרות שם חדל להיות הגנת על חייו. מעשינו שם כי מעשיו של כל כובש קלאסי, ומי שמצטרף נו מייסרו אסור לו לקחת חלק בפשעים המבוצעים שם. עתה הזמן להצטרף להפגנות הוויזומיות של תושבי הגדה, כי מי שמאמין בשלום אסור לו להחריש. עכשיו הזמן לפעול, בטרם נאבד צלם אנוש."

חיילי מילואים מוד ההפגנה בשכם מה מתרחש בליבם?

על המיכתב חתום אחד בני ציטרין, צעיר שהכתיו לאחר מכן אישית.

"הסתה

לאי-ציות"

פירסום המיכתב אינו מעיד כי מערכת העולם הזה מקבלת את דיעותיו. הדבר אומר רק שלדעת המערכת, מועלית בו בעייה מצפונית הראוייה לתשומת-לב ציבורית, וכי אורח זה זכאי לכך שדעתו תישמע, כדעתו של כל אורח אחר.

מי שקורא את המיכתב בודאי מתרשם מעומק הרגשות ומטהר הכוונות של הכותב. החרד לשמה של המדינה ולצלם הלאומי של אורחיה-החילית, למרות שהוא נוקט לשון קיצונית.

אולם היו לפירסום זה תוצאות, המעוררות מחשבות נוגות ביותר על המתרחש בעולם הזה, ואין המערכת נוהגת להפעיל בו צנזורה כלשהי. לראייה: לעתים קרובות מתפרסמות בו התקפות לירפות על העולם הזה עצמו ועל הקו שהוא נוקט אותו.

במיכתב של הקורא ציטרין נאמר: "לא להאמין, אבל מסתבר שהכל מתרג"לים לכיבוש. גם מה שקרוי, מתנה-השלום הישראלי, אחרת אי-אפשר להבין כיצד אלה החושבים עצמם לבני-אדם מהחיים כשהם שומעים וקוראים כימעט מדי יום

מה נגד חופש-ההעיתונות בישראל. השבוע קיבלנו כתב-אישום: "מדינת ישראל נגד אלי תבור וחברת העולם הזה בע"מ".

בסעיף 3 נאמר: "בתאריך 24.5.78 הוציא אה הנאשמת מס' 2 לאור את הגליון מס' 2125 של השבועון, כשבמוד 6, במדור המיכתבים, מופיע מיכתב הנחזה להיות חתום בידי בני ציטרין מתל-אביב."

סעיף 4 חוזר על המיכתב, וסעיף 5 קורא בע: "עלידי פירסום של המישפטים ה מופיעים דלעיל הסיתו הנאשמים את ה משרתים בכוחות המזוינים, כהגדרתם ב סעיף 104 לחוק העונשין תשל"ז-1977, לאי-ציות חוקית להתייצב לשרות מילואים."

ועל כן האישום: "הסתה לאי-ציות, עבירה על הוראות סעיף 110 רישא לחוק העונשין תשל"ז-1977."

"אור
אדום"

הגשת כתב-אישום זה מחזיר את מדינת-ישראל למים השחורים ביותר של שנותיה הראשונות, כאשר דויד בן-גוריון ניסה להשתק את קולו של העולם הזה בעזרת ראש שרתי-הביטחון דאז, איסר הראל, ואף השתמש במישרד-המישפטים כדי לחוקק חוקים שונים שמטרתם היחידה היתה, לסתום את פי העולם הזה.

סעיף 110 חוק-עונשין תשל"ז-1977 שייך לסימן ג', העוסק בעבירות נגד ביטחון-המדינה. הוא מופיע תחת הכותרת "פגיעה בכוחות המזוינים" (סימן ג'), ה מופיעה אחרי הכותרת "בגידה" (סימן ב'). העונש המירבי, בעיתות של אי-לחימה: שנה אחת מאסר, בדיוק התקופה שלפי הצעת השר תמיר די בה כדי לפסול אורח אוטומטית לכהונה בכנסת.

יש לציין כי כתב-אישום זה מוגש על-ידי מישרד-המישפטים של שמואל תמיר לא על מעשה כלשהו שנעשה, ולא על יוזמה כלשהי להתארגנות בלתי-חוקית, אלא מפני שהעיתון פירסם בתוס-לב מיכתב קורא, שנתן ביטוי לזעקת-ליבו, עד כמה שידוע לי, לא עשה אותו אורח שום מעשה כדי לבצע את הרעיונות שהוא העלה במיכתבו.

אולם הדבר הספיק למישרד-המישפטים של השר שמואל תמיר כדי לנקוט יוזמה מישפטית חסרת-תקדים — הפעלת סעיף פ"ם, שנחקק לשם הגנה על ביטחון-המדינה, נגד חופש-ההעיתונות וחופש-הפירסום. נדמה לי שסעיף זה לא הופעל מעולם על רקע דומה.

מעשה זה צריך להדליק אור אדום לי עיניו של כל שוחר-חרות במדינת-ישראל. הוא מלמד כי מגוי וגמור עם השר תמיר לסתום את פי העיתונות הלוחמת, המותחת ביקורת על הממגות של ממשלת-הליי כוד, הוא מראה כי השר ואנשיו עלולים עתה להשתמש בכל סעיף בכל חוק, תהיה כוונתו המקורית כאשר תהיה, כדי לסתום את פיהם של מתנגדים, ולהביא להרשתם ולכליאתם של מותחני-ביקורת.

איני בא להתערב כאן בתהליך מישפטי, ואני סומך על בית-המישפט שיידע להגן על הזכויות הדמוקרטיות היסודיות במדינת ישראל. אך אני בא להסב את תשומת לבך, ואת תשומת-לב הכנסת כולה, לי מגמה המסתמנת בפעולתו של השר תמיר ושל מישרד-המישפטים הכפוף לו.

אם מוכן המישרד של השר תמיר ל-הגיש כתב-אישום מסוג זה, הרי כל מתנגד פוליטי של הליכוד צפוי למישפט, ואולי להרשעה — ולפי הצעת תמיר יאפשר הדבר לרוב הכנסת לסלק אותו מן הכנסת לצמיתות, ואילו אותן הצעות של השר תמיר, הבאות להגביל את חופש הדיווח על המתרחש בכנסת, מצטרפות למגמה הכללית שלו להגביל את חופש העיתונות ולסתום פי מתנגדים.

מובן שיש לראות מגמה זו גם בהקשר למעשיהם של חברים ושליחים אחרים של ממשלה זו, המכנים מתנגדים מדיניים בשם "גייס חמישי", והפועלים כדי להשיתק כל קול ביקורתי באמצעי-התיקשורת, ישמשיגו הדבר אזהרה לוועדת-הכנסת, ולכנסת כולה, כאשר היא נקראת להגן על החירות הפרלמנטרית והדמוקרטית במדינת-ישראל.

אורי אבנרי